

Wymiana na polskie prawa jazdy wydanego w Tanzanii. Opinia ZPP

Kategoria: Komunikacja i Transport
Opublikowano: piątek, 09, maj 2025 14:49
Przemysław Matysiak
Odslony: 3335

Z wnioskiem o wydanie opinii prawnej zwrócił się do Związku Powiatów Polskich jeden z wydziałów komunikacji. Przedstawiony problem okazał się niezwykle ciekawy i... egzotyczny, bowiem dotyczył możliwości wymiany na polskie prawa jazdy wydanego w Tanzanii.

Mimo, że sprawa dotyczyła dokumentu wydanego przez władze państwa położonego na „Czarnym Łądzie”, to niewątpliwie niniejsza opinia będzie przydatną wskazówką w przypadku zagadnień związanych z wymianą prawa jazdy wydanego zagranicą, tj. przez państwo niebędące członkiem UE, Szwajcarią lub członkiem EFTA, a także niebędące stroną Konwencji wiedeńskiej lub Konwencji genewskiej.

Zapraszamy do lektury!

Stan faktyczny i pytanie:

Do starostwa powiatowego wpłynął wniosek o wymianę prawa jazdy wydanego przez władze Tanzanii na polskie krajowe prawo jazdy. Do wniosku załączono: fotografię, kserokopię tanzańskiego prawa jazdy wraz z tłumaczeniem na język polski, kartę pobytu oraz dokumenty potwierdzające więzi łączące wnioskodawcę z powiatem.

W tak skonstruowanym stanie faktycznym wyłoniły się następujące zagadnienia wymagające wyjaśnienia, a mianowicie:

- czy dopuszczalna jest wymiana prawa jazdy wydanego przez władze Tanzanii na polskie krajowe prawo jazdy,
- czy też kierowca legitymujący się prawem jazdy wydanym przez władze Tanzanii powinien nabyć w Polsce uprawnienia do kierowania pojazdami, tj. zaliczyć cały kurs i zdać egzamin państwowy (teoretyczny i praktyczny)?

Odpowiedź ZPP:

Aby obywatel Tanzanii mógł legalnie kierować w Polsce pojazdem silnikowym musi uzyskać prawo jazdy wydane w Polsce po spełnieniu warunków określonych w art. 11 ustawy o kierujących pojazdami [dalej jako: UKP], tj. m.in. uzyskać stosowne orzeczenie lekarskie i psychologiczne, a także odbyć szkolenie i zdać egzamin państwowy.

W konsekwencji, w przedstawionym stanie faktycznym starosta powinien wydać decyzję o odmowie wymiany prawa jazdy wydanego zagranicą na polskie prawo jazdy.

Uregulowania ustawy o kierujących pojazdami

Ustawa o kierujących pojazdami w art. 14 ust. 1 stanowi, że osoba posiadająca ważne krajowe prawo jazdy wydane za granicą może, na swój wniosek, otrzymać prawo jazdy odpowiedniej kategorii, za opłatą, o której mowa w art. 10 ust. 1, po zwrocie zagranicznego dokumentu organowi wydającemu prawo jazdy. Jeżeli prawo jazdy wydane za granicą nie jest określone w konwencjach o ruchu drogowym, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a i b, dodatkowym warunkiem otrzymania polskiego prawa jazdy jest złożenie z wynikiem pozytywnym części teoretycznej egzaminu państwowego i przedstawienie uwierzytelnionego tłumaczenia zagranicznego dokumentu. Warunek ten nie dotyczy krajowego prawa

Kategoria: Komunikacja i Transport
Opublikowano: piątek, 09, maj 2025 14:49
Przemysław Matysiak
Odslony: 3335

jazdy wydanego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Z kolei przywołany powyżej art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a i b UKP określa, że dokumentem stwierdzającym posiadanie uprawnienia do kierowania motorowerem, pojazdem silnikowym lub zespołem pojazdów składającym się z pojazdu silnikowego i przyczepy lub naczepy jest - wydane za granicą:

- a. międzynarodowe prawo jazdy, określone w Konwencji o ruchu drogowym, podpisanej w Genewie dnia 19 września 1949 r. (Dz. U. z 1959 r. poz. 321, 322 i 324) [dalej jako: Konwencja genewska],
- b. krajowe lub międzynarodowe prawo jazdy, określone w Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r. (Dz. U. z 1988 r. poz. 40, 41 i 44) [dalej jako: Konwencja wiedeńska].

Konwencja wiedeńska, Konwencja genewska i umowy międzynarodowe

Rzeczpospolita Polska jest stroną Konwencji wiedeńskiej. W Dzienniku Ustaw z 1988 r. Nr 5, poz. 41 opublikowane zostało Oświadczenie Rządowe z dnia 7 listopada 1987 r. w sprawie ratyfikacji przez Polską Rzeczpospolitą Ludową Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r. Zgodnie z treścią przywołanego Oświadczenia dnia 23 sierpnia 1984 r. został złożony Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych dokument ratyfikacyjny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do powyższej konwencji. Na zasadzie art. 47 ust. 2 Konwencji weszła ona w życie w stosunku do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dnia 23 sierpnia 1985 r.

Co jednak istotne – jako umowa międzynarodowa, Konwencja wiedeńska wiąże jedynie jej strony. Tanzania (a konkretnie Zjednoczona Republika Tanzanii) nie jest stroną Konwencji wiedeńskiej. Państwo to nie było ani jej sygnatariuszem, ani jej nie ratyfikowało. Oznacza to, że do wymiany tanzańskiego prawa jazdy nie mają zastosowania przepisy Konwencji wiedeńskiej.

Aktualna lista sygnatariuszy i stron Konwencji wiedeńskiej jest dostępna na stronach ONZ pod adresem: treaties.un.org

Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku Konwencji genewskiej. Polska przystąpiła do tej Konwencji 29 października 1958 r. (zob. Oświadczenie Rządowe z dnia 5 maja 1959 r. w sprawie ratyfikacji przez Polskę Konwencji o ruchu drogowym Protokołu w sprawie znaków i sygnałów drogowych, podpisanych w Genewie dnia 19 września 1949 r., oraz Porozumień uzupełniających z 1950 r. i z 1955 r. - Dz. U. z 1959 r., Nr 54, poz. 324).

Tanzania nie jest stroną Konwencji genewskiej, nie była jej sygnatariuszem i jej nie ratyfikowała. W efekcie, do wymiany tanzańskiego prawa jazdy również nie będą miały zastosowania przepisy tej Konwencji.

Aktualna lista sygnatariuszy i stron Konwencji genewskiej jest dostępna na stronach ONZ pod adresem: treaties.un.org

W kontekście powyższego, należy również zwrócić uwagę na art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. d UKP, który stanowi, że dokumentem stwierdzającym posiadanie uprawnienia do kierowania motorowerem, pojazdem

Kategoria: Komunikacja i Transport
Opublikowano: piątek, 09, maj 2025 14:49
Przemysław Matysiak
Odsłony: 3335

silnikowym lub zespołem pojazdów składającym się z pojazdu silnikowego i przyczepy lub naczepy jest wydane za granicą krajowe prawo jazdy określone w umowie międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Przy czym podkreślić należy, że nie istnieje (nie została zawarta) umowa międzynarodowa, której łącznie stronami byłyby Polska i Tanzania, a która to umowa pozwalałaby na skorzystanie z przepisu art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. d UKP. Zatem, z powodu nieistnienia takiej umowy międzynarodowej, wykluczone jest zastosowanie przywołanego wyżej przepisu ustawy o kierujących pojazdami.

W celach poglądowych zwracam uwagę na Internetową Bazę Traktatową Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zawierającą wykazy i teksty umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest lub była stroną, zarówno obowiązujących jak i wygasłych. Baza jest dostępna pod adresem: traktaty.msz.gov.pl

Wnioski

W konsekwencji powyższego, należy stwierdzić, że jeżeli prawo jazdy wydane za granicą nie jest określone w konwencjach o ruchu drogowym, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a i b UKP (Konwencja wiedeńska i Konwencja genewska), dodatkowym warunkiem otrzymania polskiego prawa jazdy jest złożenie z wynikiem pozytywnym części teoretycznej egzaminu państwowego i przedstawienie uwierzytelnionego tłumaczenia zagranicznego dokumentu. Warunek ten nie dotyczy krajowego prawa jazdy wydanego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zob. wyrok WSA w Lublinie z 09.01.2025 r., sygn. akt III SA/Lu 703/24, orzeczenie prawomocne).

Zatem, w przypadku wątpliwości co do możliwości wymiany prawa jazdy wydanego za granicą (tj. w państwie niebędącym członkiem UE, Szwajcarią lub członkiem EFTA), należy w pierwszej kolejności ustalić, czy państwo, które wydało prawo jazdy jest stroną Konwencji wiedeńskiej lub Konwencji genewskiej. Jeżeli państwo nie jest sygnatariuszem tych Konwencji (oraz ich nie ratyfikowało), to przepisy obydwu Konwencji nie będą miały zastosowania.

Reasumując, jeżeli osoba legitymująca się prawem jazdy wydanym przez władze Tanzanii chce uzyskać prawo jazdy wydane w Polsce, to musi spełnić warunki określone w art. 11 UKP, wśród których wymieniono m.in.:

- osiągnięcie minimalnego wieku wymaganego do kierowania pojazdami odpowiedniej kategorii,
- uzyskanie odpowiedniego orzeczenia lekarskiego,
- odbycie szkolenia wymaganego do uzyskania prawa jazdy danej kategorii,
- zdanie egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania prawa jazdy odpowiedniej kategorii.

Z kolei wniosek o wymianę prawa jazdy wydanego przez władze Tanzanii na polskie krajowe prawo jazdy starosta powinien załatwić w drodze decyzji odmownej (chyba, że strona wycofa wniosek lub zawnioskuje o umorzenie postępowania, co spowoduje jego bezprzedmiotowość, a w konsekwencji obowiązek wydania decyzji o umorzeniu postępowania w trybie art. 105 Kpa).

W tak skonstruowanym stanie faktycznym brak jest bowiem podstaw do skorzystania z art. 14 ust. 1 UKP

Wymiana na polskie prawa jazdy wydanego w Tanzanii. Opinia ZPP

Kategoria: Komunikacja i Transport
Opublikowano: piątek, 09, maj 2025 14:49
Przemysław Matysiak
Odsłony: 3335

z tego powodu, że Tanzania nie jest stroną zarówno Konwencji wiedeńskiej, jak też Konwencji genewskiej.